C/2024/4218

24.7.2024

President Mohamed Bazoumi ebaseaduslik kinnipidamine Nigeris

Euroopa Parlamendi 23. novembri 2023. aasta resolutsioon president Mohamed Bazoumi ebaseadusliku kinnipidamise kohta Nigeris (2023/2980(RSP))

(C/2024/4218)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse kodukorra artikli 144 lõiget 5 ja artikli 132 lõiget 4,

A. arvestades, et 26. juulil 2023. aastal vahistati pärast kindral Abdourahamane Tchiani juhitud sõjaväelist riigipööret ebaseaduslikult Nigeri demokraatlikult valitud president Mohamed Bazoum koos oma naise ja pojaga; arvestades, et sõjaväehunta saatis valitud valitsuse laiali;

B. arvestades, et sellest ajast saadik on president Bazoum ja tema perekond olnud oma elukohas vangistuses ebasoodsates tingimustes, ilma piisava toidu ja elektrita ning piiratud juurdepääsuga arstiabile;

C. arvestades, et president Bazoumi ja tema perekonna ebaseadusliku vangistamise eesmärk on sundida teda tagasi astuma; arvestades, et hunta on teatanud, et esitab president Bazoumile süüdistuse riigireetmise ja riikliku julgeoleku õõnestamise eest, mis võib kaasa tuua surmanuhtluse;

D. arvestades, et see on kuues riigipööre Lääne-Aafrikas alates 2020. aastast; arvestades, et Niger, Mali ja Burkina Faso on sõlminud vastastikuse kaitse pakti, mis kohustab allakirjutanuid üksteist rünnaku korral abistama;

E. arvestades, et hunta on meelevaldselt vahistanud ministreid, ametnikke ja tsiviilelanikke ning surunud maha kriitilise meedia ja rahumeelse teisitimõtlemise;

F. arvestades, et hunta on ECOWASi vahendustegevusest keeldunud; arvestades, et puuduvad väljavaated usaldusväärseks poliitiliseks üleminekuprotsessiks;

G. arvestades, et julgeolekuolukord on halvenenud ning pärast riigipööret ja hunta otsust nõuda relvastatud rühmituste vastases võitluses koostööd tegevate Prantsuse vägede lahkumist on džihaadirünnakud muutunud veelgi ulatuslikumaks; arvestades, et EL on peatanud suurema osa oma arengu- ja sõjalisest koostööst Nigeriga;

H. arvestades, et humanitaarolukord on kohutav ja 4,3 miljonit inimest vajab humanitaarabi;

1. mõistab teravalt hukka 26. juuli 2023. aasta sõjaväelise riigipöörde; nõuab president Bazoumi ja tema perekonna ning kõigi meelevaldselt kinnipeetud isikute viivitamatut ja tingimusteta vabastamist ning presidendi vastu esitatud süüdistuste tühistamist;

2. nõuab demokraatlikult valitud Mohamed Bazoumi viivitamatut ennistamist Nigeri presidendiks ja põhiseadusliku korra viivitamatut taastamist;

3. nõuab tungivalt, et hunta austaks inimõigusi ning tagaks väljendus- ja meediavabaduse;

4. kutsub nõukogu üles rakendama Nigeri hunta juhtide suhtes sanktsioone ning väljendab heameelt eelarvetoetuse ja julgeolekualase koostöö peatamise üle, samal ajal kui humanitaarabi jätkub; väljendab heameelt ECOWASi otsuse üle kehtestada majandus- ja finantssanktsioonid;

5. väljendab täielikku toetust ECOWASi jõupingutustele poliitilise lahenduse leidmiseks vahenduse teel;

6. on sügavalt mures julgeoleku-, inimõiguste ja humanitaarolukorra pärast Nigeris ja piirkonnas; taunib asjaolu, et riigipööre ohustab tõsiselt Nigeri demokraatlikku, julgeolekualast ja majanduslikku arengut;

7. on mures vastastikuse kaitse pakti võimaliku kasutamise pärast;

8. rõhutab, et terrorism õõnestab kogu Saheli piirkonnas demokraatia tugevdamist ja õigusriiki; on mures Venemaa katsete pärast suurendada oma kohalolekut Sahelis, mis kahjustab piirkondlikku stabiilsust ja demokraatiat;

9. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, ECOWASile ja Aafrika Liidule.